

30 Νοεμβρίου 2021

Γέροντας Ανανίας: Ο άγιος Ανδρέας ήταν αστέρι πρώτου μεγέθους!

/ Αγίων και Γερόντων παραινέσεις

†Αρχιμανδρίτης Ανανίας Κουστένης

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Εκφωνήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2014.

Έχει μεγάλη χαρά σήμερα, σεβαστοί μου πατέρες και αγαπημένοι αδελφοί μου, έχει μεγάλη χαρά η Αθήνα μας και η πατρίδα μας ιδιαίτερα. Και ολόκληρη η Ορθοδοξία. Γιορτάζει ένα από τα μεγαλύτερα τέκνα της. Ο άγιος Απόστολος Ανδρέας, ο Πρωτόκλητος.

Γιορτάζει και η Βηθσαϊδά, παρότι πάνε με το παλαιό, δεν πειράζει, η πατρίδα του. Βηθ-σαϊδά, σημαίνει σπίτι ψαριών. Εκεί, λοιπόν, ήταν ψαράς.

Γιορτάζει και η Κωνσταντινούπολη. Είναι ο ιδρυτής, ο άγιος Ανδρέας, της Εκκλησίας του Βυζαντίου, που αργότερα, επί Μεγάλου Κωνσταντίνου, ιδρύθηκε στο ίδιο μέρος η Κωνσταντίνου Πόλις. Η Βασιλεύουσα Πόλις. Το μάτι της Ανατολής και της Χριστιανοσύνης.

Γιορτάζει ο Πόντος. Η Ουκρανία. Η Θράκη. Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία.

Και αποκορύφωμα των εορτών αποτελεί η πρωτεύουσα του Μωριά. Αι Πάτραι. Όπου εκεί ο άγιος Ανδρέας εμαρτύρησε. Απέθανε μαρτυρικά επί σταυρού σχήματος Χι, για την πίστη του Χριστού. Για τον λόγο του Ιησού και για τη μαρτυρία του Αρνίου.

Χαίρεται ιδιαίτερα και η Αθήνα μας, όπως είπα. Διότι, κατά την παράδοση, είχε περάσει και από δω και πήγαινε προς τα κάτω, προς την Πάτρα, κι εκεί στο Λουτράκι, σ' ένα βραχάκι, κάθησε να ξεκουραστεί. Και σήμερα είναι εκκλησιάκι, που τρέχουν από παντού, και τον γιορτάζουν οι εκεί, μετά περισσής χαράς και ευφρόσυνης.

Κυρίως, όμως, εδώ, τη λατρεία του αγίου Ανδρέου, του Πρωτοκλήτου, την έφερε η κυρά των Αθηνών [η αγία Φιλοθέη]. Τον 16ο μ.Χ. αιώνα. Τον πρώτο αιώνα περίπου της σκλαβιάς της τουρκικής, που ήτο ο πιο σκοτεινός και φοβερός αιώνας. Τότε φάνηκε πως η Ελλάς θα έχει τέλος. Και όλα ήταν εναντία. Τι σεισμοί, τι λιμοί, τι ξηρασίες, τι καταποντισμοί, τι παιδομαζώματα, τι χαράτσια, τι επιδημίες, τι φονικά, κι ο,τι άλλο θέλετε!

Λες, βάλθηκαν όλα τα στοιχεία της φύσεως κι όλες οι δυνάμεις του κακού, να ξεπαστρέψουνε αυτό το αλωνάκι. Έλα, όμως, που ο Θεός την προστάτευε και την προστατεύει! Έλα, όμως, που ο Θεούλης δεν την άφησε! Και έστειλε δω την κόρη

της Παναγίας.

Την κυρά Φιλοθέη! Τη Ρεγούλα. Τη βασίλισσα. -Πλατεία Ρηγίλης.- Κι εκείνη, αφού επαντρεύθη, κατ' απαίτηση των γονέων της, και πήρε έναν άνδρα φοβερό και τρομερό, που τον έλεγαν Ανδρέα, κι αφού τον υπέμεινε τρία χρόνια, κι αφού δεν μπόρεσε ούτε με την υπομονή της ούτε με την προσευχή της ούτε με τίποτα να τον αλλάξει, τότε άπλωσε ο Κύριος και τον πήρε.

Και παρουσιάζεται ο άγιος Ανδρέας και της λέει, αφού πέθαναν κι οι γονείς της: «Ρεγούλα, κάνε το σπίτι σου μοναστήρι. Κάνε κι εκκλησιά. Βάλ' την στ' όνομα μου. Κι εγώ θα σε προστατεύω».

Το 'κανε! Κει που τώρα είν' η αρχιεπισκοπή Αθηνών, που 'ναι εκκλησάκι, ακριβώς αυτό. Το εκκλησάκι της αγίας. Πιο κάτω είναι και τα ερείπια του σπιτιού της, λοιπόν. Αν είν' αυτό αλήθεια, δεν ξέρω. Ούτε μας ενδιαφέρει αυτό. Έφτιαξε μετόχια στ' όνομα του αγίου, έκαμε ψυχικά, κι έτσι οι Αθηναίοι μέσα στη σκλαβιά, είχαν ένα κι έναν ανδρειωμένο απόστολο. Είχαν και τον Παύλο, βέβαια, που είναι ιδρυτής της Εκκλησίας των Αθηνών. Είχανε και τον άγιο Ανδρέα, τον Πρωτοκλητο.

Κι ο άγιος Ανδρέας ήτο αστέρι πρώτου μεγέθους. Βέβαια, στην Καινή Διαθήκη και στην Ιερά Ιστορία δεν φαντάζει και τόσο πολύ. Είναι σχεδόν σιωπηλός και ταπεινός, κάτω απ' τον ίσκιο του αδελφού του, του Πρωτοκορυφαίου Πέτρου, ο οποίος κάθε τρεις και λίγο τα 'κανε θάλασσα, μέχρι το τέλος της ζωής του.

Γι' αυτό λέει το απολυτίκιο «Ως των αποστόλων πρωτόκλητος και του κορυφαίου αυτάδελφος». Κάποια εκεί στην εκκλησία που πάμε, και ψάλλομε τον λέει «εξάδελφο!» Δεν πειράζει. Το ίδιο είναι. Και ακούγεται τόσο ωραία, ας πούμε. Βέβαια.

Ο Απόστολος Ανδρέας είχε αγάπη μεγάλη. Ήτο κρυφό ταλέντο, αν θέλετε. Πόσοι άνθρωποι δεν έχουν μέσα τους αρετή, δεν έχουν καλοσύνη, δεν έχουν πίστη, δεν έχουν λεβεντιά και δεν τους περνάς για τίποτε! Και έρχεται στιγμή και ώρα, κατά την οποία αναδεικνύονται! Κι αν δεν τον ήξεραν οι άλλοι τον άγιο Ανδρέα, τον ήξερε ο Φιλάνθρωπος Χριστός, που τον κάλεσε κι εκείνον Απόστολό Του.

Κι όπως είπαμε και το πρωί, τον είχε αντ' αυτού. Όπου πήγαινε με τους τρεις προκρίτους, τον Πέτρο, τον αδελφό του, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τ' άλλα δυο αδέρφια, άφηνε τους Αποστόλους με τον Ανδρέα. Που σημαίνει ότι είχε ηγετικές ικανότητες και τον τρόπο να επιβάλλεται στους υπόλοιπους χωρίς να τους καταπιέζει και να μπορεί να τους διοικεί κατά τον καλύτερο τρόπο.

Αγαπούσε τόσο πολύ τους ανθρώπους. -Και οι άλλοι Απόστολοι, φυσικά. Άλλα τώρα

μιλάμε για τον Ανδρέα.- Τόσο πολύ τους ανθρώπους, που τους νοιαζότανε! Τι θα φάνε, τι θα πιούνε, πού θα μείνουν, τι θα γίνει, πώς θα περάσουν και τα υπόλοιπα. Τον βλέπουμε εκεί στην έρημο της Γαλιλαίας, στο 6ο κεφάλαιο του Ιωάννου, βλέπουμε τον Ανδρέα να πρωτοστατεί, μαζί με τον Φίλιππο, και να παρακαλεί τον Κύριο να απολύσει τους όχλους, τον λαό, τον κόσμο. Γιατί δεν έχουν τι να φάνε. Να πάνε στις κοντινές κωμοπόλεις και στα χωριά, να βρουν κάτι να φάνε, για να μην πέσουν κάτω από την πείνα.

Πόσο μας νοιάζονται οι Απόστολοι! Κι εδώ ο άγιος Απόστολος Ανδρέας! Πόσο μας σκέπτονται! Πόσο μας φροντίζουν! Και τι καλό που είναι αυτό! Και πόσο θάρρος μας δίνει! Και πόσο μας εμψυχώνει! Κι έκαμε εκεί ο Χριστός το θαύμα του χορτασμού των πεντακισχιλίων.

Λίγο πριν το Πάθος του Χρίστου, ο Πέτρος, ο Ιάκωβος και ο Ιωάννης και ο Ανδρέας, το σημειώνει ο Ευαγγελιστής Μάρκος, ήσαν μαζί Του έξω, στο Όρος των Ελαιών. Γιατί πήγαινε την ήμερα στην Ιερουσαλήμ, έδινε την τελευταία Του μάχη, ενημέρωνε τον λαό, αποχαιρετούσε, άφηνε τις υποθήκες Του, και το βράδυ ηυλίζετο, έμενε, δηλαδή, έκανε καταυλισμό, στο Όρος των Ελαιών.

Και βλέπουμε εδώ πέρα να 'ναι όχι μόνο η αγαπημένη Του τριάς, αλλά και ο Ανδρέας μαζί, και μόνος ο Ανδρέας από τους άλλους Αποστόλους, εκτός των τριών. Και Τον ρωτούσαν, τον Κύριο, αφού Του έδειχναν τις οικοδομές και τα κτίσματα, τα μεγάλα και επιβλητικά, τι θα γίνει. Ποιο το μέλλον, και της Ιερουσαλήμ, και του κόσμου.

Πάντα ρωτάει ο άνθρωπος για το μέλλον του. Ακόμα και στα μαντεία πήγαινε, ακόμα και σήμερα πάει στις μάγισσες και οπουδήποτε. Γιατί το μέλλον, όταν είναι άγνωστο, τον φοβίζει και θέλει να το ξέρει. Και τους είπε ο Κύριος εκεί, τους προανήγγειλε, την επικείμενη καταστροφή της Ιερουσαλήμ, που έγινε μετά από λίγα χρόνια, επί Τίτου και Βεσπασιανού, των αυτοκρατόρων της Ρώμης.

Και τους είπε: «Θα έλθει η ώρα, που εδώ δεν θα αφεθεί λίθος επί λίθον. Και όλα αυτά θα καταλυθούν, θα γκρεμιστούν και θα εξαφανιστούν».

Συνεχίζεται

Απόσπασμα από το βιβλίο του Αρχιμανδρίτη Ανανία Κουστένη, «Αγιολόγιο» τόμος στ', των εκδόσεων Ακτή, Λευκωσία 2014.

<https://bit.ly/32PmIVT>